

GAZDASÁGI
VERSENYHIVATAL

Bírósági Képviselési Iroda

Alkotmánybíróság

1535 Budapest, Pf. 773.

Ügyszám: IV/893/2023.

Hivatkozási szám:

ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG		
Ügyszám: IV/ 0 0 8 9 3 - 4 / 2023		
Érkezett: 2023 AUG 01.		
Érkezés módja		
☒ POSTÁN	☐ @	EGYÉB:
Példány: 1	Melléklet:	Kezelőiroda: <i>jp</i>

Vj/19-199/2018

Tárgy: amicus curiae beadvány a IV/893/2023. számon nyilvántartásba vett alkotmányjogi panasz alapján indult alkotmánybírósági eljárásban

Tisztelt Alkotmánybíróság!

A **Gazdasági Versenyhivatal** (1026 Budapest, Riadó utca 1-3.) – a csatolt meghatalmazással igazolt jogi képviselője útján - az Alkotmánybíróság előtt **IV/893/2023. ügyszámon** a Kúria Jogegységi Panasz Tanácsának Jpe.II.60.044/2022/10. számú határozatával (a továbbiakban: JPT Határozat), valamint a Kúriának a JPT Határozattal felülbírált Kfv.VI.37.026/2022/8. számú ítéletével (a továbbiakban: Kúriai Ítélet) szemben és ehhez kapcsolódóan a Kúriai Ítélettel felülvizsgált, a Fővárosi Törvényszék 103.K.706.642/2020/36. számú ítéletével (a továbbiakban: FT Ítélet) és a Gazdasági Versenyhivatal Vj-19-119/2018. számú határozatával szemben az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 26. § (1) bekezdése és 27. §-a alapján előterjesztett alkotmányjogi panaszok (a továbbiakban: Alkotmányjogi Panasz) alapján indult eljárásban az alábbi

amicus curiae beadványt

terjeszti a T. Alkotmánybíróság elé az Abtv. 57. § (2) bekezdése alapján. A Gazdasági Versenyhivatal a JPT Határozat, a Kúriai Ítélet és az FT Ítélet alapjául szolgáló bírósági eljárásokban ellenérdekű félként vett részt.

A Gazdasági Versenyhivatal kéri a T. Alkotmánybíróságot, hogy az Alkotmányjogi Panasz vizsgálatát az Abtv. 64. § d) pont, illetve az Ügyrend 30. § (2) bekezdése alapján utasítsa vissza, mivel

- (i) az Abtv. 26. § (1) bekezdése alapján a Tptv. 78. § (1b) bekezdés alaptörvény-ellenessége tekintetében előterjesztett alkotmányjogi panaszem befogadásához az Abtv. 26. § (1) bekezdésben előírt feltételek nem teljesülnek; miként
- (ii) az Abtv. 27. § alapján előterjesztett panaszem tekintetében az Abtv. 29. §-ában foglalt befogadási feltételek, valamint a határozott kérelem törvényi feltételei sem állnak fenn.

Amennyiben a t. Alkotmánybíróság az Alkotmányjogi Panaszt mégis befogadná, akkor a Gazdasági Versenyhivatal az Alkotmányjogi Panasz érdeme tekintetében további észrevételt terjeszt majd elő.

I.

Az Abtv. 26. § (1) bekezdése alapján előterjesztett panaszkelem törvényi feltételeinek hiánya – az Alkotmányjogi Panasszal támadott Tptv. 78. § (1b) bekezdés a bírósági eljárás során nem került alkalmazásra

1. A IV/893/2023. ügyszámú eljárás alapját képező Alkotmányjogi Panasszal támadott bírósági döntések, így a Kúria Jogegységi Panasz Tanácsának Jpe.II.60.044/2022/10. számú határozata, valamint a Kúriának JPT Határozattal felülbírált Kfv.VI.37.026/2022/8. számú ítélete, valamint a Fővárosi Törvényszéknek az ezen Kúriai Ítélettel felülvizsgált 103.K.706.642/2020/36. számú ítélete, érdemi jogi érvelést sem formálisan, sem tartalmi szempontból nem tartalmazzak a Tptv. 78. § (1b) bekezdése, annak az alapul szolgáló ügyben (Vj-19-119/2018. számú határozat) való alkalmazása, és ahhoz kapcsolódóan a versenyhatóságot terhelő indokolási kötelezettség vonatkozásában. Az Indítványozók ugyan támadták a Vj-19-119/2018. számú határozatot az abban kiszabott bírság szankció alkalmazása, valamint összegének meghatározása tekintetében, azonban érveiket nem a Tptv. 78. § (1b) bekezdésére alapították, ezt a rendelkezést megsértett jogszabályi rendelkezésként nem jelölték meg. Az Abtv. 26. § (1) bekezdése szerinti alkotmányjogi panasszal ugyanakkor az a jogszabályi rendelkezés támadható, amelyet a döntése meghozatala során az eljáró bíróság alkalmazott, amin a döntése alapult (3262/2012. (IX.28.) AB végzés, Indokolás [4]; 3072/2012. (VII.26.) AB végzés, Indokolás [8]).
2. Az Alkotmányjogi Panasz indítvány a panasszal támadott Kúriai Ítélet releváns megállapításaként annak [129] bekezdésére hivatkozással azt rögzíti ugyan, hogy
„tévesen állapította meg az FT Ítélet, hogy a GVH Határozat a bírságkiszabás körében jogszabálysértő, az ugyanis a mérlegelési jogkörben hozott döntésekkel szemben támasztott követelményeknek maradéktalanul megfelel, így a Tptv. 78. § (1 b) bekezdése alapján kiszabott bírság jogszerű volt, ezért a megismételt eljárás során a Fővárosi Törvényszéknek e körben is el kell utasítania az indítványozók keresetét.”
3. Ugyanakkor a Kúriai Ítélet [129] bekezdése úgy szól, hogy
„[129] A fentiekben kifejtettekre tekintettel tévesen állapította meg az elsőfokú bíróság, hogy a bírságkiszabás körében hozott alperesi döntés jogszabálysértő, az ugyanis a mérlegelési jogkörben hozott döntéssel szemben támasztott követelményeknek megfelel. E döntése során az elsőfokú bíróság indokolatlanul eltért a Kúria joggyakorlatától [Kúria Kfv.III.37.690/2013/29., Kúria Kfv.VI.37.650/2018/5. számú határozatok].”

4. Vagyis a Tpvt. 78. § (1b) bekezdésére való hivatkozás az ítélet pontos szövegében nem szerepel. Az Indítvány befogadhatósága körében annak 24. pontja az Abtv. 26. § (1) bekezdése szerinti befogadhatósági feltételt annak alapján állítja teljesültnek, hogy a Kúria támadott döntéseiben megerősítette a Vj-19-119/2018. számú versenytanácsai határozat bírságot megállapító rendelkezését, amely a Tpvt. 78. § (1b) bekezdés rendelkezésén alapul. A bírósági felülvizsgálat ugyanakkor nyilvánvalóan csak abban a körben érvényesül, amelyre az Indítványozók kereseti kérelme, illetve felülvizsgálati kérelme kiterjedt.¹ Az Indítványozók kereseti kérelme és felülvizsgálati kérelme azonban a Kúriai Ítélet alapján a Tpvt. 78. § (1b) bekezdés megsértésére nem terjedt ki.
5. Az Alkotmányjogi Panasszal támadott bírói döntések sem kifejezetten, sem tartalmilag nem vizsgálták, értelmezték, alkalmazták az Alkotmányjogi Panasz által alaptörvény-ellenesnek vélt jogszabályi rendelkezést. Az Abtv. 26. § (1) bekezdése szerint ugyanakkor a bírósági eljárásban a jogszabály alkalmazása folytán kell, hogy bekövetkezzen az alkotmányjogi panaszban kifogásolt Alaptörvényben foglalt jog sérelme.² A 3072/2012. (VII.26.) AB végzésben az Alkotmánybíróság megállapította, hogy „...az Abtv. 26. § (1) bekezdése szerint az alkotmányjogi panasz benyújtásának alapvető feltétele az, hogy a támadott bírósági határozatban az alkotmányellenesnek vélt jogszabály valóban alkalmazásra kerüljön. Ez következik abból, hogy a törvény az „alkalmazása folytán” fordulatot használja.” (Indokolás [8]). Hasonlóképpen a 2020/3022. (II.10.) AB határozat Indokolás [29] bekezdésében is kimondásra került, hogy „[29] Az Abtv. 26. § (1) bekezdés szerinti panasz elengedhetetlen feltétele, hogy a kifogásolt jogszabályi rendelkezést a bíróság az indítványozó egyedi ügyében alkalmazza”.
6. Mindezen fentiekre tekintettel az Abtv. 26. § (1) bekezdése szerinti panaszkelem tekintetében az Alkotmányjogi Panasz előterjeszthetőségének, illetve befogadhatóságának törvényi feltételei nem állnak fenn, így azt vissza kell utasítani.

II. Az Abtv. 27. §-a alapján előterjesztett panaszkelem törvényi feltételeinek hiánya

7. Az Alkotmányjogi Panasz a Kúriai Ítélet és az FT Ítélet alaptörvény-ellenességét a ne bis in idem elv sérelme kapcsán annak alapján állítja, hogy a támadott bírói döntések arra a megállapításra jutottak, hogy a GVH Határozat – amely az Indítványozó álláspontja szerint az Alaptörvény B) cikkéből és a XXVIII. cikk (6) bekezdéséből eredő ne bis in idem sérelme miatt alaptörvény-ellenes - nem jogszabálysértő (Alkotmányjogi Panasz 57. pont).

¹ Kúriai Ítélet Indokolás „[64] A Kúria a Kp. 115. § (2) bekezdése alapján alkalmazandó Kp. 108. § (1) bekezdés szerint a jogerős ítéletet a felülvizsgálati kérelmek és felülvizsgálati ellenkérelmek keretei között vizsgálta felül.”

² Zakariás Kinga (szerk.): Az alkotmánybírószági törvény kommentárja (Budapest, Pázmány Press 2022), 282-283. oldalak

8. Ezen az állításon túl érdemi indokolást az Alkotmányjogi Panasz az FT Ítélet és a Kúriai Ítélet alaptörvény-ellenességének megalapozása körében nem tartalmaz. A Kúriai Ítélet a ne bis in idem elv tartalmát az Alkotmánybíróság 8/2017. (IV.18.) AB határozatban foglaltakra hivatkozással ugyan rögzítette, azonban megállapította, hogy az Alkotmányjogi Panasz alapjául szolgáló ügyben nincsen tényállásbeli azonosság – vagyis nem teljesül a ne bis in idem elv alkalmazhatóságának idem feltétele – a megállapított jogsértések tekintetében, így nem volt akadálya több eljárás lefolytatásának.³
9. A Kúriai Ítéletben a ne bis in idem elv a bírósági eljárás során megállapított tényállás alapján nem került alkalmazásra. A bírósági eljárás során megállapított tényállás felülvizsgálata pedig nem alkotmányossági kérdés, az Alkotmánybíróságnak „...az Abtv. 27. §-a alapján az ítéleteknek kizárólag az alkotmányossági szempontú felülvizsgálata során van jogköre a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenesség kiküszöbölésére. A bírói döntés irányának, a bizonyítékok bírói mérlegelésének (annak, hogy a rendes bíróságok egy-egy tényt miként értékelték), valamint a bírósági eljárás teljes egészének ismételt felülbírálatára azonban már nem rendelkezik hatáskörrel.” (3347/2012. (XI.19.) AB végzés Indokolás [6])⁴
10. Az Alkotmányjogi Panasz a diszkrimináció tilalmának támadott bírósági döntések általi megsértését az indítványozókra kiszabott bírság mértéke tekintetében állítja. A támadott bírósági döntések alaptörvény-ellenességét e vonatkozásban is annak okán állítja az Alkotmányjogi Panasz, hogy azok a bírság meghatározása kapcsán nem tekintették

³ A Kúriai Ítélet indokolásának [75], [76] és [78] bekezdései szerint „[75] A Kúria rögzíti, hogy a Kormányhivatal eljárásának tárgyát – témavizsgálat keretében – kizárólag a [redacted] honlapon szereplő tájékoztatások vonatkozó jogszabályoknak való megfelelése vizsgálata képezte, mely kapcsán a Kormányhivatal az Ekertv. és a 45/2014. Korm. rendelet rendelkezéseinek a megsértését állapította meg. A Kormányhivatal megállapításainak az alperes megállapításával történő összevetése alapján egyértelműen látható, hogy a két határozat a tényállás és ebből következően a megállapított jogsértés jogalapja tekintetében átfedést nem mutat. (...) A megállapított jogsértések tekintetében tényállásbeli azonosság nincsen, így nem volt akadálya több eljárás lefolytatásának. [76] A fentiekől különböző kérdés a ne bis in idem elv megsértésének megállapíthatósága... A ne bis in idem (kétszeres szankció alkalmazásának tilalma) elve egyfelől alapjogi rendelkezés az állami büntetőhatalom visszaélészerű gyakorlásával szemben, másfelől pedig a jogbiztonság érvényesülése érdekében működő szabály, hiszen garantálja az érdemi bírósági döntések végleges jellegét. Az Alkotmánybíróság azt is leszögezte, hogy az „ugyanazon cselekmény” fogalma alatt a történeti tényállás azonosságát kell érteni függetlenül a jogi minősítéstől és a védett jogi tárgytól.(...) [78]...A jelen esetben azonban két különböző hatóság előtt indult eljárásban, különböző tényállások mellett hozott érdemi határozatokról volt szó.”

⁴ Hasonlóképpen hivatkozhatók 3366/2012. (XII.5.) AB végzés Indokolás [7]-[8] bekezdései, melyek szerint „[7] A tényállás tisztázása és a bizonyítékok értékelése a közigazgatási határozatot hozó közigazgatási hatóság, valamint a jogorvoslati eljárásban eljáró bíróság feladata. (...) [8] A tényállás felderítése, annak vizsgálata nem az Alkotmánybíróság hatáskörébe tartozik, és az alkotmányjogi panasz a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenességet, vagy alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdést nem vet fel, ezért az alkotmányjogi panasz nem fogadható be, az Abtv. 29. §-a szerinti tartalmi követelményeknek nem felel meg. Az Alkotmánybíróságnak az Alaptörvény 24. cikk (2) bekezdés d) pontja, valamint az Abtv. 27. §-a alapján csak a bírói döntést érdemben befolyásoló, pontosan körülírt alaptörvény-ellenesség kiküszöbölésére van jogköre. Az indítványozó sem a bíróságok eljárásával, sem a bírói ítéletek érdemével kapcsolatosan nem állított olyan pontosan körülírt alaptörvény-ellenességet, amelyet alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdésként lehetne értékelni, vagy amely felvetné a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenesség kételyét.”

jogszabálysértőnek a GVH Határozatot. Ezen túlmenően a bírói döntések alaptörvény-ellenessége, az azok által megvalósult jogalkalmazás és az állított alapjogi jogsérelem közötti összefüggés vonatkozásában az Alkotmányjogi Panasz további alkotmányjogi érvelést nem tartalmaz.

11. Álláspontunk szerint az Alkotmányjogi Panasz e körben is a rendes bíróság hatáskörébe tartozó mérlegelést – jelen esetben a versenyfelügyeleti eljárásban kiszabott bírság meghatározása szempontjait – támadja, annak felülvizsgálatát, felülmérlegelését kéri. Felperes a diszkrimináció tilalmába ütközést állítja azzal kapcsolatban, hogy alperes nem vette figyelembe KKV státuszát. A felperes a megelőző bírósági eljárás során a KKV státusszal kapcsolatban azzal érvelt, hogy a GVH határozata nem felelt meg az arányosság követelményének, amely körülmény értékelésével az eljáró bíróságok részletesen foglalkoztak. Az elsőfokú bíróság leszögezte, hogy a más ügyekben kiszabott bírságnak a bírságösszege meghatározása során nincsen relevanciája, mivel az alperes által kiszabott szankció arányosságát nem más ügyekben, más jogsértőkkel szemben kiszabott bírságokhoz kell arányosítani, viszonyítani, hanem a kiszabott bírságot az elkövetett jogsértéshez kell arányosítani⁵. A mérlegelési jogkörben hozott döntés akkor jogszerű, ha a hatóság az egyedi ügy sajátosságait megfelelően, logikusan, a súlyukhoz igazodóan értékeli, indokolásában számot ad a mérlegelés folyamatáról; mely körülményt, milyen súllyal értékelt, melyet hagyott figyelmen kívül, illetve mindezt milyen okból tette. A Kúria Ítéletében állást foglalt, kimondta, hogy az alperes okszerű indokát adta, hogy a felperes által hivatkozott körülményeket miért nem vette figyelembe a bírságkiszabás során, és amelyet az elsőfokú bíróság és a Kúria sem talált jogszabálysértőnek. Az Alkotmánybíróság a 3325/2012. (XI.12.) AB végzés Indokolásának [14] bekezdésében megállapította, hogy *„A jogszabályokat a bíróságok értelmezik, az Alkotmánybíróság csak az értelmezési tartomány alkotmányos kereteit jelölheti ki. Ez a jogkör azonban nem teremthet alapot arra, hogy minden olyan esetben beavatkozzon a bíróságok tevékenységébe, amikor olyan (állítólagos) jogszabálysértő jogalkalmazásra került sor, mely egyéb jogorvoslati eszközzel már nem orvosolható. Sem a jogállamiság elvont elve, sem a tisztességes eljárás alapjoga, sem a diszkrimináció tilalma nem teremthet alapot arra, hogy az Alkotmánybíróság a bírósági szervezet feletti „szuperbíróság” szerepébe lépjen, és hagyományos jogorvoslati fórumként járjon el.”*
12. Rámutatunk továbbá, hogy az Indítványozó felülvizsgálati kérelmében a versenyfelügyeleti bírság meghatározása körében a kkv minősítés enyhítő körülményként való értékelésének hiányát kifogásolta, nem hivatkozott az Alaptörvény XV. cikk (2) bekezdésének, vagyis az egyenlő bánásmód elvének sérelmére, sem az Ákr. 2. § (2) bekezdés b) pontjára, így erre vonatkozó kifejezett jogértelmezést a Kúriai Ítélet nem is tartalmaz. Ilyen, a Kúriai Ítélet alaptörvény-ellenességét megalapozó alaptörvény-ellenes jogértelmezést az Alkotmányjogi Panasz sem jelöl meg.

⁵ Elsőfokú ítélet 76. pont, lásd még a hivatkozott Kúria Kf.II.37.969/2018/10.számú ítélet 38. pontját.

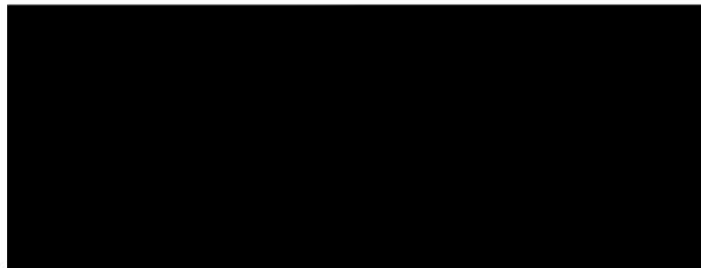

13. Az Alkotmányjogi Panasz azon elemére vonatkozóan, mely az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) és (7) bekezdéseinek sérelmét arra hivatkozva állítja, hogy a Kúriai Ítélet azt az iránymutatást adta az új elsőfokú bírósági eljárás számára, hogy „Az új eljárásban az elsőfokú bíróságnak a Kúria fenti jogértelmezésének megfelelően kell döntenie a bírságkiszabás kérdésében azzal, hogy a határozat e tekintetben sem jogsértő.” rögzítjük, hogy az az indítványozónak az alapul fekvő bírósági eljárásban már elbírált kereseti kérelmeire vonatkozik, amelyek tekintetében a bírósághoz fordulás joga és a jogorvoslathoz való jog is érvényesült. Így az azok sérelmére vonatkozó állítás is nyilvánvalóan alaptalan.

Mindezen fentiek alapján álláspontunk szerint az Alkotmányjogi Panasz visszautasításának van helye.

Budapest, 2023. július 28.

A Gazdasági Versenyhivatal képviseletében tisztelettel:

dr. Ay Zoltán Nándor
irodavezető, kamarai jogtanácsos

Melléklet: meghatalmazás